

Laborator 1 - 03.03.2022

Rezolvarea exercițiului 2 din:

https://wiki.dcae.pub.ro/index.php/CID_aplicatii_1 : Generare de forme de unda

```
`timescale 1ns / 1ps

module data_clock_aligned();    //modul de test, nu avem lista de porturi
                                //semnalele sunt generate intern

    reg clk;                    //semnalul de ceas
    reg [3:0] data;             //semnalul de 4 biti pe care il vom alinia la frontul ceasului

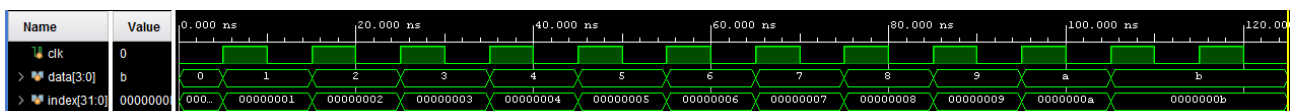
    //generarea semnalului de ceas
    initial begin
        data <= 0;

        clk = 0;
        forever #5 clk = ~clk;
    end
    //

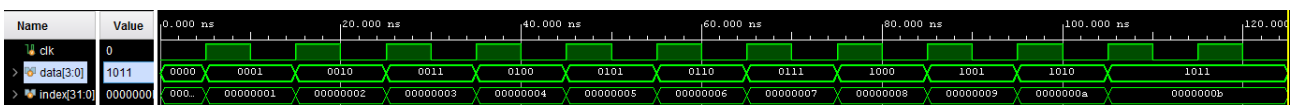
    integer index;

    //generarea semnalului aliniat la frontul ceasului
    initial begin
        for(index = 0; index < 11; index = index + 1) begin //repetă de 10 ori
            @(posedge clk) begin //la fiecare front de ceas
                data <= data + 1; //incrementează semnalul data
            end
        end
        #20 $stop();
    end
    //

endmodule
```


Observați în rezultatul simulării faptul că variabila `index` are dimensiunea de 32 de biți, corespunzătoare tipului de date `integer`. Variabila `data` are dimensiunea de 4 biți și se incrementează la fiecare front de ceas. În figură formatul pentru reprezentare este hexazecimal. Pentru a-l schimba în format binar: right click pe forma de undă -> radix -> binary cu rezultatul de mai jos:

Cel mai mare număr care poate fi scris pe 4 biți este $2^4 - 1 = 15$, a cărui reprezentare în binar este 1111. Ne reamintim conversia de la format binar la format zecimal cu exemplul de mai jos:

1	0	1	0
---	---	---	---

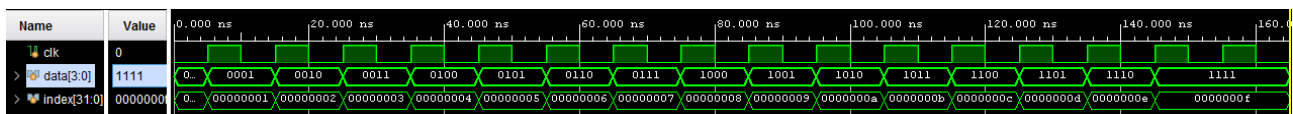
$$1 \cdot 2^3 + 0 \cdot 2^2 + 1 \cdot 2^1 + 0 \cdot 2^0$$

$$= 8 + 2 = 10$$

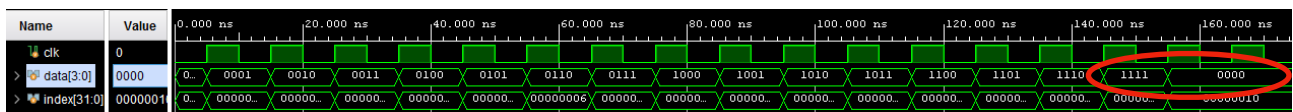
Vom modifica bucla for astfel încât să se încheie după 15 iterații:

```
for (index = 0; index < 15; index = index + 1)
```

cu rezultatul din figura de mai jos:

Acum variabila data a ajuns la valoarea maximă care poate fi reprezentată pe 4 biți. Mai facem o modificare astfel încât bucla for să se încheie după 16 iterații, iar rezultatul este prezentat în figura de mai jos:

Acum putem observa că la a 16-a iterație *data* devine 0. Am declarat această variabilă cu dimensiunea de 4 biți, o nouă incrementare ar însemna ca valoarea acesteia să fie **1 0000** (adică 16, reprezentat în binar). Simulatorul ne arată doar cei 4 biți, dimensiunea pe care a fost declarată variabila.

Laborator 2 - 10.03.2022

[https://wiki.dcae.pub.ro/index.php/CID_aplicatii_2 : Instantiere si porti logice](https://wiki.dcae.pub.ro/index.php/CID_aplicatii_2:_Instantiere_si_porti_logice)
https://wiki.dcae.pub.ro/index.php/Applications_2

1. Adder

Fișierul adder.v este prezentat în figura de mai jos și reprezintă o descrierea comportamentală a unui sumator pe 1 bit.

```
module adder(  
    //lista porturilor  
    output [1:0] c, //iesirea este pe 2 biti (suma a doua variabile de 1 bit)  
    input a,  
    input b  
);  
  
//descrierea modulului  
assign c = a + b;  
  
endmodule
```

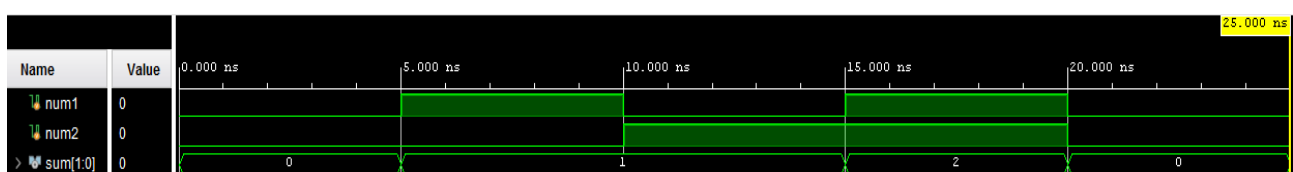
Pentru verificarea acestuia vom scrie un modul de test cu denumirea adder_tb (**tb** - test bench) prezentat și în figura de mai jos.

```
module adder_tb(); //modul de test, nu are interfata, semnalele sunt generate intern  
  
    reg num1;  
    reg num2;  
    wire [1:0] sum;  
  
    adder adder1( //instantierea modulului adder (numele instantei = adder1)  
        .a(num1), //portul modulului (nume_fir_la_care_se_leaga_in_testbench)  
        .b(num2),  
        .c(sum)  
    );  
  
    //generarea stimulilor  
    initial begin  
        num1 = 0;  
        num2 = 0;  
        #5 num1 = 1;  
        #5 num1 = 0;  
        num2 = 1;  
        #5 num1 = 1;  
        #5 num1 = 0;  
        num2 = 0;  
        #5 $stop();  
    end  
  
endmodule
```

Instantierea modulului *adder* în modulul de test a fost realizată cu sintaxa:

```
nume_modul nume_instanta_a_modulului (  
    .semnal_interfata_instanta(semnalul_la_care_va_fi_conectat)  
)
```

Rezultatul simulării este prezentat în figura de mai jos.

Să modificăm variabilele astfel încât să aibă dimensiunea de 2 biți. Suma celor două numere va fi pe 3 biți. Se vor face modificările necesare în fișierele *adder.v* și *adder_tb.v* pentru dimensiunea variabilelor.

```
`timescale 1ns / 1ps

module adder(
    //lista porturilor
    output [2:0] c,
    input  [1:0] a,
    input  [1:0] b
);

//descrierea modulului
assign c = a + b;

endmodule
```

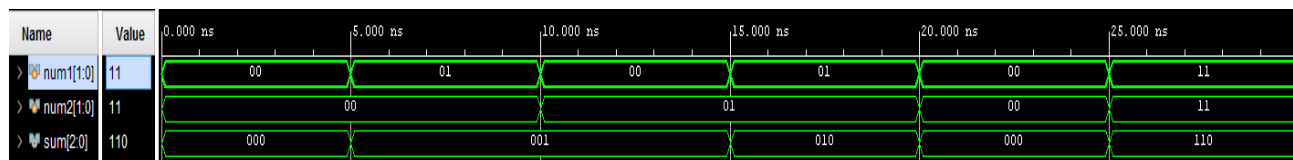
```
`timescale 1ns / 1ps
module adder_tb();

reg  [1:0] num1;
reg  [1:0] num2;
wire [2:0] sum;

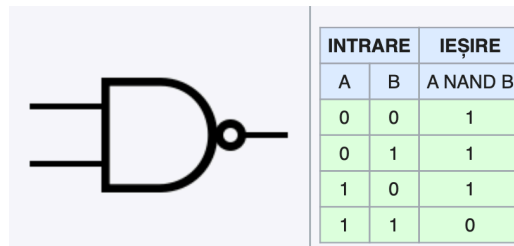
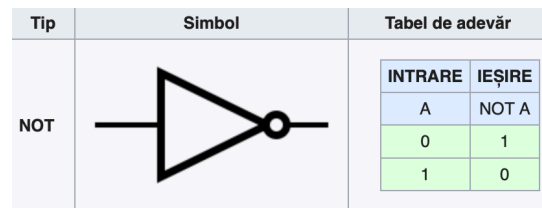
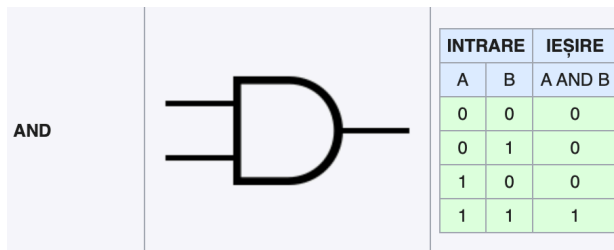
adder adder1(
    .a(num1),
    .b(num2),
    .c(sum)
);

//generarea stimulilor
initial begin
    num1 = 0;
    num2 = 0;
    #5 num1 = 1;
    #5 num1 = 0;
    num2 = 1;
    #5 num1 = 1;
    #5 num1 = 0;
    num2 = 0;
    #5 num1 = 3; //se poate scrie si 2'b11
    num2 = 3;
    #5 $stop();
end
```

Rezultatul simulării este prezentat în figura de mai jos.

2. Poarta NAND formată din poartă AND și poartă NOT

Ieșirea porții NAND este **0** atunci când ambele intrări sunt **1**.

Pentru a descrie în limbajul Verilog poarta NAND putem folosi mai multe metode. Pentru început vom construi aceasta poartă dintr-o poartă AND și un inversor (NOT). Acest exercițiu servește la înțelegerea instanțierii modulelor și conectarea lor într-un alt modul.

```
`timescale 1ns / 1ps

module and_gate(
    output out_and,
    input in1_and,
    input in2_and
);

assign out_and = in1_and & in2_and;

endmodule
```

Modulul care descrie
comportamentul poarta AND

```
`timescale 1ns/1ps

module not_gate(
    output out_not,
    input in_not
);

assign out_not = ~in_not;

endmodule
```

Modulul care descrie
comportamentul poarta NOT

În continuare, aceste porți vor fi instanțiate într-un alt modul, numit *nand_gate* și se va face conexiunea între acestea (ieșirea modulului *and_gate* este intrare pentru modulul *not_gate*). În urma instanțierii vom observa cum este creată o ierarhie în care *nand_gate* este nivelul cel mai de sus (top level).

În figurile de mai jos este prezentat fișierul *nand_gate.v* împreună cu fișierul de test pentru acest modul și rezultatul simulării.

```

`timescale 1ns/1ps

module nand_gate(
    output out_nand,
    input in1_nand,
    input in2_nand
);

    and_gate and_gate1(
        .out_and(w0),
        .in1_and(in1_nand),
        .in2_and(in2_nand)
    );

    not_gate not_gate1(
        .out_not(out_nand),
        .in_not(w0)
    );

endmodule

```

Modulul care descrie
structural poarta NAND

```

`timescale 1ns / 1ps

module nand_gate_tb();

    reg a,b;
    wire c;

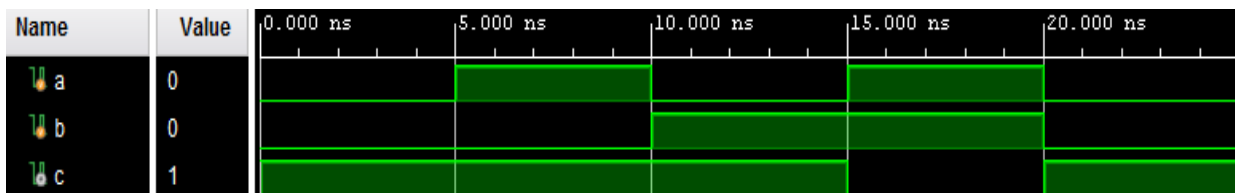
    nand_gate nand_gate1(
        .out_nand(c),
        .in1_nand(a),
        .in2_nand(b)
    );

    initial begin
        a = 0;
        b = 0;
        #5 a = 1;
        #5 a = 0;
        b = 1;
        #5 a = 1;
        #5 a = 0;
        b = 0;
        #5 $stop();
    end

endmodule

```

Modulul de test

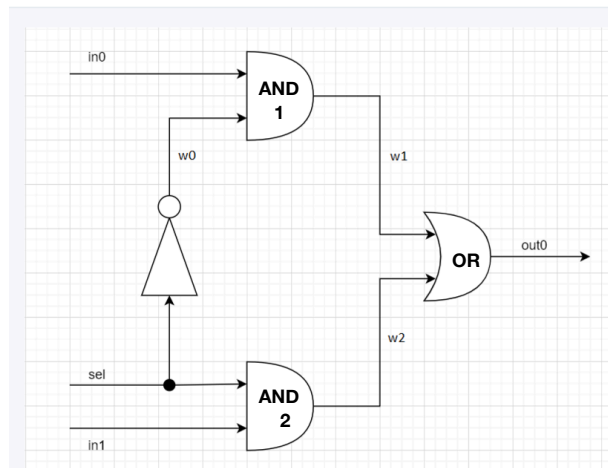
Observăm ca ieșirea, semnalul c, este **0** numai atunci când cele două intrări sunt **1**, așadar este îndeplinită funcția NAND.

3. Multiplexor

Circuitul din figură implementează în hardware funcția de selecție a unei intrări.

- ieșirea unei porți **AND** este **1** atunci când **ambele** intrări sunt **1**.
- ieșirea unei porți **OR** este **1** atunci când **oricare** dintre intrări este **1**.

Cu aceste observații putem construi tabelul de adevăr pentru multiplexorul din imagine.

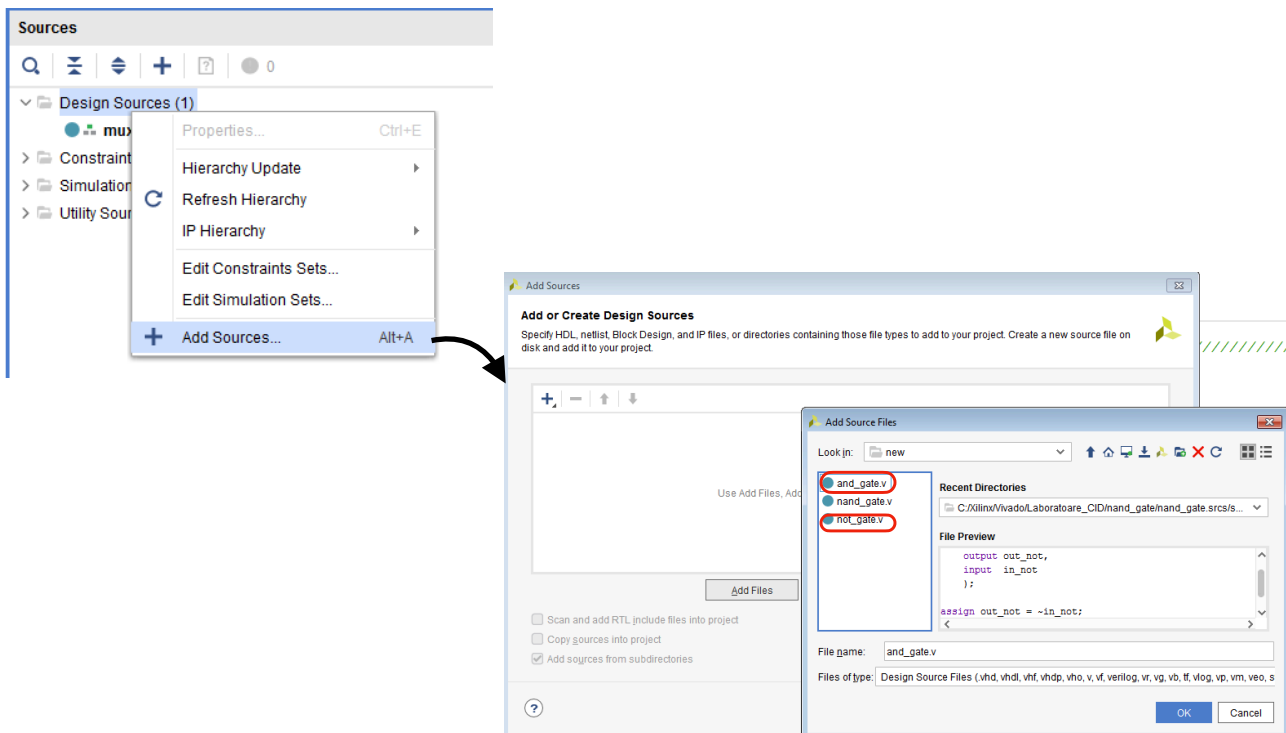
Tabelul de adevăr

in1	in0	sel	w0	w1	w2	out0
0	0	0	1	0	0	0
0	1	0	1	1	0	1
1	0	0	1	0	0	0
1	1	0	1	1	0	1
0	0	1	0	0	0	0
0	1	1	0	0	0	0
1	0	1	0	0	1	1
1	1	1	0	0	1	1

Vom descrie acest circuit prin mai multe metode. Pentru început vom utiliza o descriere structurală. Pentru porțile AND și NOT ne putem folosi de modulele scrise anterior. Vom crea un modul de top numit *mux*.

```
1 `timescale 1ns / 1ps
2 //////////////////////////////////////
3
4 module mux(
5     output out0,
6     input in0,
7     input in1,
8     input sel
9 );
10
11 //descrierea circuitului
12 |
13 //
14
15 endmodule
```

Ca să adăugăm fișiere din alte proiecte urmărim procedura din figurile de mai jos. Calea către fișierele sursă este *nume_proiect/nume_proiect.srcs/sources_1/new/*. În cazul de față adăugăm fișierele *and_gate.v* și *not_gate.v* din proiectul *nand_gate*.

Creăm și un modul care să descrie poarta logică OR. (assign out_or = in1_or | in2_or) și instanțiem toate aceste porți în modulul de top, pentru care scriem și un modul de test.

```
`timescale 1ns / 1ps

module mux(
    output out0,
    input in0,
    input in1,
    input sel
);

    wire w0,w1,w2;

    not_gate not_gate1(
        .in_not(sel),
        .out_not(w0)
    );

    and_gate and_gate1(
        .in1_and(in0),
        .in2_and(w0),
        .out_and(w1)
    );

    and_gate and_gate2(
        .in1_and(sel),
        .in2_and(in1),
        .out_and(w2)
    );

    or_gate or_gate1(
        .in1_or(w1),
        .in2_or(w2),
        .out_or(out0)
    );

endmodule
```

```
`timescale 1ns / 1ps

module mux_tb();

    reg in0_tb, in1_tb, sel_tb;
    wire out_tb;

    mux_behavioural mux1(
        .in0(in0_tb),
        .in1(in1_tb),
        .sel(sel_tb),
        .out0(out_tb)
    );

    initial begin
        sel_tb = 0;
        in0_tb = 0;
        in1_tb = 0;
        #5 in0_tb = 1;
        #5 in0_tb = 0;
        in1_tb = 1;
        #5 in0_tb = 1;
        #5 sel_tb = 1;
        in0_tb = 0;
        in1_tb = 0;
        #5 in0_tb = 1;
        #5 in0_tb = 0;
        in1_tb = 1;
        #5 in0_tb = 1;
        #5 $stop();
    end

endmodule
```


În figura de mai jos este prezentat rezultatul simulării. Observăm că atunci când $sel_tb = 0$, ieșirea out_tb ia valoarea $in0_tb$, iar atunci când $sel_tb = 1$ ieșirea ia valoarea $in1_tb$ conform cu tabelul de adevăr prezentat mai sus.

sel_tb	1								
in0_tb	1								
in1_tb	1								
out_tb	1			1					

O altă descriere structurală a multiplexorului poate fi realizată cu ajutorul unor primitive (porți logice care există deja descrise în limbaj). În instanțierea acestora, ieșirea se pune prima, urmată de intrări.

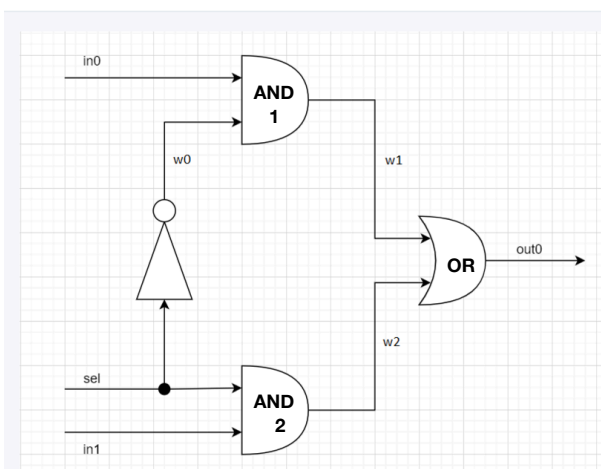
```
`timescale 1ns / 1ps

module mux_primitive(
    output out0,
    input in0,
    input in1,
    input sel
);

    and and_1(w1, in0, w0);
    and and_2(w2, sel, in1);
    not not_1(w0, sel);
    or or_1(out0, w1, w2);

endmodule
```

Pentru a descrie comportamentul modulul este necesară exprimarea ieșirii ca funcție de intrări. Pentru asta, abordarea constă în a porni de la ieșire și a merge pas cu pas către intrări, așa cum este exemplificat mai jos

pas1: $out0 = ?$
 pas2: $out0 = w1 \mid w2$
 pas3: $out0 = w1 \mid (?)$
 pas4: $out0 = w1 \mid (sel \& in1)$
 pas5: $out0 = (?) \mid (sel \& in1)$
 pas6: $out0 = (in0 \& w0) \mid (sel \& in1)$
 pas7: $out0 = (in0 \& (?)) \mid (sel \& in1)$
 pas8: $out0 = (in0 \& (\sim sel)) \mid (sel \& in1)$

Obținem astfel modulul din figura de mai jos

```
`timescale 1ns / 1ps

module mux_behavioural(
    output out0,
    input in0,
    input in1,
    input sel
);

assign out0 = (in0 & (~sel)) | (in1 & sel);

endmodule
```

Utilizând același modul de test vom putea observa că toate aceste forme de descriere conduc la același rezultat (prezentat anterior).